

(דף קי"ד ע"א) חירות מכלא, הכי הוא. ומאי חרות. גושפנקא דעלמא דאתי, דביה תנה חירות, בכל מיני חירות. ואלמלא לא אתברו, כל מה דאתא לעלמא לבתה, לא אתא, והווי ישראל דיוקנא דמלאכין עלאין דלעילא. ועל דא אכרין קרא ואמר, והלוחות מעשה אלהים וגו', לא תימא דלבתר דעלמא אשתכלל, ואדפר שם מלא הווי, אלא בשעתא דאשתכלל בשם אלהים, עד לא ייעול נשפת.

המה, מאי המה. הפוך מה"ה הווי. מתרין סטרין הווי. תדא בעובדא, וחדא דחירות לעילא, רשום לעילא לנטרא לכלא. ועל דא המ"ה. והמכתב מכתב אלהים הוא, אשא אוכמא על גבי אשא חוורא. מכתב אלהים הוא, תיננו דכתיב, (במדבר יח) ועבד הלוי הוא. חרות פמה דאתמר, דהא יוכל קרי חירות, ועבד חירות לכל עלמין.

עד פאן חבריא. מפאן והלאה תנדעון, דהא סטרא בישא, לא שלטא עליכו ואנא ייבא סבא, קאימנא קמייכו, לאתערא מלין אלין, קמו אינון, פמאן דאתער משינתיה, ואשתטחו קמיה, ולא הווי יכלין למלא. לבתר שעתא בכו.

פתח רבי היא ואמר, (שיר השירים ח) שימני בחותם על לבך פחותם על זרועך וגו', שימני בחותם, בשעתא דאתדבקא כנסת ישראל בבעלה, איהי אמרת שימני בחותם, ארחא דחותם, פיון דאתדבק ביהוה אתר דאתדבק שביק ביה כל דיוקניה, אף על גב דהווא חותם אזיל הכא והכא, ולא קיימא תמן, והא אתעבר מניה, כל דיוקניה שביק תמן, ותמן קיימא. אוף הכי אמרת כנסת ישראל, פיון דאתדבקא בה, כל דיוקני ליהוי חקיק בה, דאף על גב דאיזיל הכא או הכא, תשפח דיוקני חקיק בה, ותדפר לי.

ובחותם על זרועך, פמה דכתיב, (שיר השירים ב) שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני, אוף הכי תהא דיוקני חקיק תמן. ובכו אהא בה מתדבקא לעלמין, ולא אתנשי מינה. פי עזה כמות אהבה, תקיפא כמות אהבה, בתוקפא תקיף, פהווא אתר דשריא ביה מותא. אהבה, הווא אתר דאקרי אהבת עולם.

קשה כשאול קנאה, אוף הכי, דהא אלין שמחון, מהווא סטרא אינון. רשפיה רשפי אש, מאן אינון רשפי אלין. אינון אבנין ומרגלן טבאן, דאתלידו מהווא אש. שלהבת יה. מהווא שלהובא, דנפקא מעלמא עלאה, ואתאחדא בכנסת ישראל, למחוי כלא חד יחודא, ואנון, הא אהבה ורשפין דשלהובא דלכא אבתרה, יהא רעוא, דדיוקנא דילן, תהא חקוקה בלבך, פמה דדיוקנא דילך חקוק בלבן. נשק לון, ובריה לון ואזלו.

כד מטו לגבי דרבי שמעון, וסחו ליה כל מה דאירע לון, תדי ותנוה, אמר, זכאין אתון דזכיתון לכל האי, ומה תויתון ביהדי אריא עלאה, גיפר תקיף, דלא הווי פמה גיפרין לגביה פלוס, ולא ידעתון לאשתמודעא ליה מיד. תנוהנא, איה אשתזבתון מעונשא דיליה, אלא קדשא בריה הווא בעא לשזבא לבון, קרא עלייהו, (משלי ד) וארח צדיקים פאור נגה הולך ואור עד נכון היום. (משלי

(ד) בְּלִבְתָּהּ לֹא יַעַר צַעֲדָהּ וְאִם תְּרוֹיֵץ לֹא תִפְשֵׁל. (ישעיהו ס) וְעַמּוּד פְּלִם צַדִּיקִים לְעוֹלָם יִרְשׁוּ אֶרֶץ נֶצֶר
מִטְעֵי מַעֲשֵׂה יָדָי לְהַתְּפָאֵר. (ע"כ מן רב יבא סבא).

רעיא מהימנא

(מ) פִּי יִנְעוּ אַנְשִׁים. אֵלִין, מִיכָאֵל וְס"מ. וְנִנְפּוּ אִשָּׁה תְּרַח, דָּא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל. וְיַצְאוּ יְלָדֶיהָ, בְּגִלּוּתָא.
עָנּוּשׁ יַעֲנֵשׁ, דָּא ס"מ, כְּאִשְׁרֵי יִשִׁית עָלֵיוּ בְּעַל הָאִשָּׁה, דָּא קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

פְּקוּדָא (מא) בְּתֵר דָּא, לְהַשִּׁיב אֲבָדָה. וְאֲבִתְרִיהּ לְהַשִּׁיב הַגָּזֵל. אָמַר פּוֹצֵעֵנָא קִדְיִשָׁא, קִדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא עֲתִיד לְאַהֲדָרָא לָהּ. אֲבָדָה דְאַבְדַת בְּגִין עָרַב רַב, וְדָא כְּלָה דִילָהּ, דְבִזְמַנָּא דְעָבְדוּ עָרַב רַב
יַת עֲגָלָא, נִפְקַת כְּלָה דִילָהּ, הָדָא הוּא דְכֶתִיב, (שמות לב) וַיִּשְׁלַח מִיָּדוֹ אֶת הַלְּחָת.

וְאִתְמַר בְּהַ לָּהּ רַח, הֵתָם קָא רְמִיזוּ נְחִיתוּ דִילָהּ, בְּגִלּוּתָא רְבִיעָא, לָהּ: (דף קי"ד ע"ב) בְּגִין (בראשית יב)
לָהּ לָהּ מֵאַרְצָהּ וְגו'. הֵכָא ש, (איוב לג) הֵן כָּל אֱלֹהִים יַפְעֵל אֵל פְּעַמִּים שְׁלֹשׁ עִם גְּבַר. הֵכָא קָא רְמִיז
לָהּ, לָהּ תִּלְתַּת זְמַנִּין (בְּגִלּוּלָא) בְּגִלּוּתָא. רְבִיעָא רַח, בְּגִין בַּת יְחִידָה, כְּלָה דִילָהּ, דְנִפְלָתָה. הָדָא הוּא
דְכֶתִיב, (עמוס ה) נִפְלָה לֹא תוֹסִיף קוּם. וְמִיד דְאַנְתָּה נְחִית בְּגִינִיהּ, תְּקוּם עָלֶיהָ וְהָאִי (אִיהוּ הַשְּׁבֵת אֲבָדָה,
וְהָאִי אֲוִרִיתָא דְאַתְגְּלִיא עַל יָדָהּ הָאִי) אִיהוּ הַשְּׁבֵת אֲבָדָה דִילָהּ, דְלָאוּ לְמַגְנָא אֲתַגְּלִיא לָהּ אֲוִרִיתָא, יִתִּיר
מִכָּל יִשְׂרָאֵל, וְאֲסִתְלַקַּת לְגַבְהָ, כְּמִיָּא דְבָאֵר דְאַסְתְּלַקוּ לְגַבְהָ, וְלֹא לְאַבְהֵן, וְלֹא לְבַר נֶשׁ, דְהָא
בָּאֵר מִפְּרַת אֲדוּנִיתָ. וְאֲוִרִיתָא דָּא, אִתְמַר עָלֶיהָ, (במדבר כא) וּמִשָּׁם בָּאֵרָה הִיא הַבָּאֵר וְגו'. הַבָּאֵר
הִיא מְלִיא, וְלֹא נִפְקִין מִימּוֹי לְבַר. וְאִיהוּ בָּאֵר מִיָּא דְאֲוִרִיתָא, דְאַפִּיק כָּל מִיּוֹן, וְכָל מִיּוֹן דְעֵלְמָא
עָאֵלִין בִּיהּ, וְלֹא נִפְקִין מִימּוֹי לְבַר.

וְאִיהוּ בָּאֵר דְאַפִּילוּ כָּל בְּנֵי עֵלְמָא שְׂאֲבִין מִנִּיהּ מִיָּא, וְאַפִּילוּ כָּל עֲנָנֵי עֵלְמָא, לָא חֲסֵרִין מִנִּיהּ,
אֲפִילוּ כְּחוּט הַשְּׁעָרָה. בְּגִין דְבָאֵר דָּא, לִית לִיהּ סוּף, יִתִּיר עֲמוּק הוּא מִדְאֲוִרִיתָא, דְאַתְמַר בְּה
(איוב יא) וּרְחַבָּהּ מִנִּי יָם. וּבְכַד דִּילִיָּהּ, מָאֵן דְשָׂאֲבֵי מִנִּיהּ מִיָּא, אִיהוּ בְּלַע (ס"א כָּל מִיּוֹן וְכָל חֲכָמַיִן) כָּל
חֲכָמַיִן דְעֵלְמָא, כָּל שְׁפָן בָּאֵר עֲצָמוֹ.

וְכֵן עֲתִיד קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַהֲדָרָא לָהּ גָּזֵל דִילָהּ, דְאִיהוּ מִטָּה, דְאַתְמַר בִּיהּ (שמואל ב כג) וַיִּגְזֹל
אֶת הַחֲנִית מִיַּד הַמִּצְרִי, דְעָלָהּ אִתְמַר אִישׁ מִצְרִי. וּבְגִלּוּתָא דִילָהּ וּבְגִלּוּלָא דִילָהּ, יִפְרִישׁ לָהּ עָרִי
מִקְלָט, לְשִׁזְבָּא, מִכְּפָה דְרַדְפִין אֲבִתְרָהּ, דְלִית לָהּ סוּף.

וְהָאִי אִיהוּ פְּקוּדָא, (מב) לְהַפְרִישׁ עָרִי מִקְלָט, לְמֵאֵן דְקָטַל, בְּגִין הֵהוּא מִצְרִי דְקָטַל בְּמִצְרַיִם,
דְתַמּוֹן תְּוָה נְחֹשׁ תְּקַדְמוּנֵי וְכָל מִשְׁרָיִתִיָּהּ, דְתוּוּ סְחָרִין לִיהּ, וְקָטַל לִיהּ בְּלֹא זְמַנִּיהּ, וְלֹא דְחִלְתָּ
מִרוּדְפִין דִּילִיָּהּ, דְבְּכַמְהָ אֲתֵרִין רַדְפּוּ אֲבִתְרָהּ, כְּמָה נְשִׁין בְּנַעֲרוּתָהּ, דְאַיְנוּן נַעֲמָ"ה אֲגַר"ת לִילִי"ת
אוּבְכָמָא. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יְהִיב לָהּ עָרִי מִקְלָט, לְאַשְׁתְּזַבָּא מִנְּהוּן, וְאַיְנוּן שְׁעָרֵי תְּשׁוּבָה.

בְּגִין דְאַתָּה בְּנֵי יָהּ, בְּרָא דְאַבָּא וְדְאַמָּא. בְּתֵר דְהִדְרַת בְּה"א בְּתִיּוּבְתָא, אֲסִתְלַקַּת בְּפִינָה, יְה"ו,
אִילָנָא דְחַיִּי, וּבְגִינָה אֶת זְכִי לְאַת ה', בְּגִין דְאַעִילַת גְּרַמָּה אֲבִתְרָהּ, בְּתִיּוּבְתָא לְאַהֲדָרָא לָהּ
לְמַרְהֵ, וְלִסְלָקָא לָהּ מִגִּלּוּתָא, וְלֹא לְקַבְּלָא אֲנַת אֲגָרָא.

וְקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא, שְׁנַי שְׁמִייה בְּךָ, וּבְגִין דְּמַחְשְׁבָה דִּילְךָ הוּת לְעֵלְת הָעֲלֹת, שְׁנַי בְּךָ מַחְשְׁבֵתִיה, דְּאִיְהִי יו"ד ה"א וְא"ו ה"א. וְעֵלְת הָעֲלֹת, אִיהוּ מִיַּחַד אֲלִין אַתְּוּן בְּךָ, לְאַשְׁתְּמוּדְעָא לִיה בְּאֲלִין אַתְּוּן.

וּבְגִין דְּאֵת תְּוִית גּוֹמֵל חֶסֶד עִם שְׂכִינְתָא, דְּכָל פְּקוּדִין דִּילְךָ לְקַיִמָא, אִיזְהוּ חֶסֶד תְּמַתְּחֶסֶד עִם קוּנֵו. יְהִב לְךָ מִדַּת חֶסֶד. וּבְגִין דְּנִטְרַת פְּקוּדִין דְּלֹא תַעֲשֶׂה, וְחַוָּה לְךָ לְאַתְּגַבְּרָא עַל יַעֲרָה, לְמַקְשָׁר לִיה תְּחֹת יְדָה, וְלֹא אֲשְׁתַּדְּלַת בְּהֵאֵי פְּקוּדָא, אֲלֵא לְקִשְׁרָא סְמָא"ל תְּחֹת יְדָא דְּקוּדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא. וּבֵת זִוְגִייה דְּאִיְהִי שְׁפַחְתָּא בִּישָׂא, תְּחֹת יַד גְּבִירְתָא. לֹזן וּלְכָל מְמַנָּן וּלְכָל מְשַׁרְיִין דִּלְהוּן. קְדֻשָׁא בְּרִיךְ הוּא יְהִב לְךָ מִדַּת גְּבוּרָה דִּילִיה, לְמַהוּי בְּסִיעָתָה דִּיתְחַלְחֵלוּן וִידְחֵלוּן מִיְנָה, סְמָא"ל וּבֵת זִוְגִייה, וְכָל מְמַנָּן וּמְשַׁרְיִין דִּלְהוּן, וִיהוּן קְשׁוּרִים בְּשִׁלְשָׁלַי תְּחֹת יְדָה.

וּבְגִין דְּתִדְרַת בְּתִיבְתָא, בְּאוֹת בְּרִית, נְחִית בִּינָה יְה"ו, לְאַתְּחַבְּרָא בְּצַדִּיק. בְּגִינָה, קְדֻשָׁא בְּרִיךְ הוּא יְהִיב לְךָ אוֹת בְּרִית צַדִּיק דִּילִיה. וּבְגִין דְּמַחְשְׁבָה טוֹבָה עֲבַדְתָּ פְּלֵא, הֲכִי נְחִית שְׁמָא מְפָרֵשׁ (דְּמַרְךָ) עֲלָה, וּמַתְמָן, (נ"א רְשׁוּמָא דְּנְחִית) נְחִית עֲלָה.

וּבְגִין דְּאֵנָת תַּשְׁתַּדְּל בְּכָל יוֹמָא, בְּתַרִּין שְׁפּוּן דִּילְךָ בְּצִלּוֹתָא, לְשַׁבְחָא לְמַרְךָ, פְּאֲדַנִּי שְׁפַתִּי תַפְתַּח, בְּתַרִּין שְׁפּוּן דִּילְךָ. בְּנְבִיאִים וּבְכַתוּבִים. וּבְכָל מִינֵי זְמַר וְנִגּוֹן בְּצִלּוֹתָא. קְדֻשָׁא בְּרִיךְ הוּא נְחִית לֹזן בְּשְׁפּוּן דִּילְךָ. כָּל שְׁפָן דְּרַגָּא דִּילְךָ, עֲמוּדָא דְּאֲמַצְעִיתָא, וּבִייה אֲשְׁתַּדְּלַת בְּכָל יוֹמִין דִּילְךָ בְּקִשׁוּט, קְדֻשָׁא בְּרִיךְ הוּא יְהִיבִיה לְךָ, לְסַלְקָא לְךָ בִּיה, בְּתוֹרַת אֱמֶת, כְּלִילָא מְכָל מַדּוֹת וְאַתְּוּן. בְּשְׁמָא מְפָרֵשׁ, בְּאַרְבַּע אַתְּוּן.

דְּקָדָם דְּתַזְרַת בְּתִיבְתָא